

Sygn. akt I ACa 1481/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Nowicka de Poraj
Sędziowie:	SSA Józef Wąsik SSA Sławomir Jamróg (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w Ł.**

przeciwko **Samodzielnemu Publicznemu ZOZ we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 16 czerwca 2015 r. sygn. akt I C 761/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 2 700zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Józef Wąsik SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACa 1481/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. żądała zasądzenia od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we W. kwot :

- 17.719,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 września 2013 roku do dnia zapłaty,

- 30.563,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 września 2013 roku do dnia zapłaty,

- 29.225,78 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 lipca 2014 roku do dnia zapłaty, oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania strona powodowa, iż w dniu 17 października 2012 roku zawarła z pozwanym porozumienie, na mocy którego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we W. uznał bez zarzutów swoje zobowiązania wobec powoda z tytułu należności za sprzedany towar, którego szczegółowe zestawienie zostało wskazane w załączniku nr (...) do tegoż porozumienia. Powód wskazał, iż pozwany uiścił na jego rzecz pierwsze 4 raty wynikające z harmonogramu załączonego do umowy. Podniósł, że treścią porozumienia ustalił z pozwanym, iż w przypadku nieterminowego wykonania lub niewykonania zobowiązania, wierzycielowi przysługuje prawo do postawienia kwoty długu wraz odsetkami ustawowymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie (bieżącymi) w stan natychmiastowej wymagalności (§ (...) porozumienia) oraz obowiązek zapłaty przez pozwanego odsetek kapitałowych (karnych) w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne) w skali roku od pozostającej do zapłaty należności (§(...) porozumienia).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 3 czerwca 2014 roku Sąd nakazał pozwanemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej we W., aby zapłacił powodowi kwotę 77.508,96 zł z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 17.719,73 zł (siedemnaście tysięcy siedemset dziewiętnaście złotych siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 21 września 2013 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 30.563,45 zł (trzydzieści tysięcy pięćset sześćdziesiąt trzy złote czterdzieści pięć groszy) od dnia 22 września 2013 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 29.225,78 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście dwadzieścia pięć złotych siedemdziesiąt osiem groszy) od dnia 15 lipca 2014 roku do dnia zapłaty,

oraz kwotę 4.569 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu.

Strona pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym zaskarżyła go w całości domagając się jego uchylecia i oddalenia powództwa w całości oraz o zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Wywodziła, iż łączyła ją ze Spółką (...) SA z siedzibą w K. umowa nr (...) z dnia 31 grudnia 2010 roku, na podstawie której zobowiązana była do spełnienia na rzecz (...) S.A. świadczeń pieniężnych. (...) Sp. z o.o. miała wstąpić w prawa wierzyciela na podstawie umowy poręczenia zawartej z (...) Spółka Akcyjna, tj. w oparciu o art. 876 kc w związku z art. 518 § 1 pkt. 1 k.c. Zgodnie jednak z art. 54 ust. 5 Ustawy o działalności leczniczej z dnia 5 kwietnia 2011 roku (tj. z dnia 7 grudnia 2012 r., Dz.U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.) czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Natomiast w myśl art. 34. ust 6 w/w ustawy czynność prawna dokonana z naruszeniem ust. 5 jest nieważna. Pozwana podniosła, iż ustawodawca wprowadził wymóg uzyskania zgody podmiotu, który utworzył zakład opieki zdrowotnej (organu założycielskiego) dla czynności prawnych objętych ww. przepisami, określonych w sposób generalny jako „czynności prawne mające na celu zmianę wierzyciela”. W jego ocenie z projektu ustawy o działalności leczniczej jednoznacznie wynika, że intencją ustawodawcy było objęcie powyższym ograniczeniem wszystkich czynności prawnych, które w efekcie doprowadziłyby do zmiany wierzyciela, a więc nie tylko umowy cesji wierzytelności. Strona powodowa nie jest więc legitymowana do wytoczenia powództwa.

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015r. sygn.. akt I C 761/15 Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy ustalił, że Spółkę (...) S.A. z siedzibą w K., jako firmę współpracującą z jednostkami służby zdrowia, łączyła z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej we W. umowa na podstawie, której pozwany zobowiązany był do zapłaty kwoty 224.445,84 zł należności głównej wynikającej z faktur VAT: nr / (...) z dnia 30

kwietnia 2012 roku, nr (...) (...) z dnia 30 czerwca 2012 roku, nr (...) (...) z dnia 30 lipca 2012 roku oraz nr (...) z dnia 31 lipca 2012 roku za dostarczone produkty lecznicze. .

Na podstawie umowy poręczenia z dnia 27 sierpnia 2012 roku powód, który jest instytucją finansową zajmującą się m.in. restrukturyzacją i finansowaniem zobowiązań służby zdrowia, poręczył zobowiązanie pozwanego wynikające ze wskazanych wyżej faktur VAT. Strony umowy ustaliły, iż w przypadku niespłacenia zobowiązania przez dłużnika w ostatecznym terminie zapłaty powód spłaci je, zgodnie z ustalonym harmonogramem (§ (...) umowy). Z tytułu udzielonego poręczenia oraz za jego zrealizowanie spółka (...) S.A. z siedzibą w K. zobowiązała się zapłacić powodowi prowizję (§ (...) umowy). W dniu 14 września 2014 roku powód wpłacił na rzecz spółki (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 224.159,89 zł.

W treści zawartego w dniu 17 października 2012 roku porozumienia o spłacie określono, że strona powodowa wstąpiła w prawa wierzyciela Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we W. na podstawie umowy poręczenia zawartej z w/w spółką. Pozwany Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we W. uznał swoje zobowiązanie wobec powoda w łącznej kwocie 232.104,86, na którą składały się kwota główna w wysokości 224.445,84 zł oraz odsetki wynoszące na dzień zawarcia porozumienia 7.659,02 zł. Ponadto zobowiązał się do zapłaty prowizji w wysokości 11.199,85 zł. Łącznie strona pozwana na podstawie powyższego porozumienia zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda kwotę 243.307,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi (obniżonymi do poziomu 4,99% w skali roku pod warunkiem terminowej realizacji zobowiązań).

W przypadku niewykonania lub nieterminowego wykonania przez dłużnika powyższych zobowiązań powód zastrzegł sobie prawo do postawienia pozostałej do zapłaty kwoty wraz z naliczonymi odsetkami bieżącymi w stan natychmiastowej wymagalności oraz naliczania odsetek karnych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, zgodnie z art. 359 § 21 k.c. za okres opóźnienia w skali roku, liczonych od kwoty zadłużenia pozostałego do spłaty, a także wypowiedzenia porozumienia ze skutkiem natychmiastowym. Harmonogram spłat przewidywał uiszczanie comiesięcznych rat począwszy od 31 października 2012 roku do 28 czerwca 2013 roku w wysokości raty po 24.938,43 zł wraz z odsetkami.

Wobec płatności z opóźnieniem za cztery pierwsze raty oraz braku płatności za kolejne, powód obciążył pozwanego odsetkami kapitałowymi (karnymi) oraz bieżącymi za opóźnienie. Na tej podstawie wystawił faktury VAT: nr (...) na kwotę 17.719,73 zł, obejmującą skumulowane odsetki bieżące (ustawowe) za okres od terminów płatności do dnia 16 września 2013 roku, nr (...) na kwotę 30.563,45 zł, obejmującą skumulowane odsetki kapitałowe (karne) za ten sam okres, oraz nr (...) na kwotę 29.225,78 zł, obejmującą skumulowane odsetki bieżące i kapitałowe za okres od 17 września 2013 roku do 8 września 2014 roku.

Z uwagi na brak zapłaty kolejnych rat wynikających z porozumienia z dnia 17 października 2012 roku pismem z dnia 29 lipca 2014 roku powód wezwał Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we W. do zapłaty w terminie do dnia 4 sierpnia 2014 roku kwoty 124.692,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz odsetkami karnymi począwszy od dnia 9 lipca 2014 roku. Wezwał również pozwanego do zapłaty w tym terminie kwot wynikających z wymienionych powyżej faktur VAT – pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie jest zasadne. Zdaniem Sądu umowa poręczenia zawarta przez stronę powodową, na podstawie której uregulowała ona wobec pierwotnego wierzyciela pozwanego spółki (...) S.A. z siedzibą w K. jego zobowiązania i miała wstąpić w prawa zaspokojonego wierzyciela, była nieważna. Umowa poręczenia poddana została ocenie z punktu widzenia art. 58 § 1 kc w zw. z art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. 2013. 217 j.t. ze zm.). Stosownie do tego przepisu czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Zgodnie z ust 6 tego przepisu

czynność prawna dokonana z naruszeniem m.in. ust. 5 jest nieważna. Sąd Okręgowy podzielił argumentację Sądu Najwyższego przedstawioną w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 czerwca 2014 roku sygn. akt I CSK 428/13 i za tym Sądem wskazał, że podstawowe znaczenie ma cel i charakter regulacji prawnej zawartej w art. 53 ust. 6 i 7 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej i art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej. Przewidziano w niej nie tylko zakaz dokonywania czynności prawnych prowadzących do zmiany wierzyciela zakładu opieki zdrowotnej, ale nawet - szczególną reglamentację prawną obrotu wierzytelnościami „szpitalnymi” i to w interesie ogólnym, a nie tylko w interesie samej jednostki leczniczej. Świadczą o tym wskazane w ustawie przesłanki udzielenia (odmowy) wyrażenia zgody (konieczność zapewnienia ciągłości udzielenia świadczeń zdrowotnych, analiza finansowa i wynik finansowy zakładu za rok poprzedni), czas udzielenia zgody (ex ante, nie ex post), procedura jej udzielania (opinia kierownika zakładu, tym samym też możliwość selekcji ewentualnych poręczycieli), a także przyznanie legitymacji czynnej organowi założycielskiemu w procesie o stwierdzenie nieważności czynności prowadzącej do zmiany wierzyciela. Zgoda organu założycielskiego stanowi tu niewątpliwie wyraz wstępnej kontroli finansowej zakładu opieki zdrowotnej i możliwości sprawnego wykonywania usług medycznych przez te podmioty, a nie tylko zwykłą, formalno-prawną przesłankę skuteczności czynności prawnej wierzyciela zakładu. Reglamentacyjny charakter omawianej regulacji potwierdza także przyjęcie kategorycznej sankcji w postaci nieważności czynności prawnej, dokonanej bez zgody organu założycielskiego. Nie sposób zakładać, że w art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej doszło do wyczerpującego określenia katalogu typowych czynności prawnych (verba legis „czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela”), których musiałaby dotyczyć zgoda organu założycielskiego. Zamierzeniem ustawodawcy było na pewno wskazanie raczej ogólnie na takie czynności prawne z punktu widzenia ich celu jurystycznego, przewidywanego przez strony czynności, niezależnie od ich dogmatyczno-prawnej konstrukcji oraz typowej dla nich funkcji. Innymi słowy, chodziło o eliminowanie takich sytuacji, w których w wyniku określonej czynności prawnej pojawi się nowy (inny) wierzyciel zakładu opieki zdrowotnej, dochodzący należności wynikającej z pierwotnie zawartej umowy. Krąg czynności prawnych określony w art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie może zatem ograniczać się np. do samej cesji (w tym cesji powierniczej), faktoringu, subrogacji umownej (przy założeniu jej prawnej dopuszczalności, co jest sporne), indosu wekslowego. Argumentem decydującym w tym zakresie nie mogła być treść art. 53 ust. 7 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, w którym pierwotnie legitymację czynną organu założycielskiego (w procesie o stwierdzenie nieważności czynności dokonanej bez zgody tego organu) ograniczono jedynie do przelewu wierzytelności. Zgodnie z art. 54 ust. 6 ustawy o działalności leczniczej, legitymacja taka przysługuje już w przypadku dokonania każdej „czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela”. Nadto należy także brać pod uwagę ratio legis art. 53 ust. 6 i 7 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (obecnie art. 53 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej). Mają one na względzie zapobieżenie narastaniu zadłużenia poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej, co stanowi z reguły efekt komercyjnego obrotu wierzytelnościami niezależnie od przyjętej formuły prawnej takiego obrotu i etapu uzyskiwania wspomnianego efektu. Zakłady opieki zdrowotnej mają bowiem do spełnienia funkcje lecznicze w interesie ogólnym, a ich uczestniczenie w obrocie prawnym (zawieranie umów dostawy, sprzedaży sprzętu medycznego, korzystania z usług innych podmiotów). Nieważne jest więc poręczenie udzielone za zobowiązania zakładu opieki zdrowotnej bez wymaganej zgody organu założycielskiego (art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej; obecnie art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej). Sąd pierwszej instancji odwołał się także do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie V CSK 111/14, w którym wskazano, że umowa poręczenia jako czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego z. o. z. należy do kategorii „czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej” w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej. Dla jej skuteczności wymagana jest zgoda organu założycielskiego samodzielnego publicznego ZOZ.

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, iż organ założycielski pozwanego udzielił zgody na zawarcie umowy poręczenia z dnia 27 sierpnia 2012 roku, tym samym wskazaną umowę należy uznać za nieważną. Sąd podzielił zatem stanowisko strony pozwanej, iż powód nie może domagać się zapłaty na podstawie umowy poręczenia. Bez znaczenia jest zatem, że Samodzielny Publiczny ZOZ we W. uznał swój dług wobec powoda, skoro umowa na podstawie, której powód nabył wierzytelność jest nieważna. Jako podstawę orzeczenia o kosztach powołano art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z §

6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelację od tego wyroku złożyła strona powodowa zaskarżając orzeczenie w całości. Zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, w szczególności:

a) art. 386 § 4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy i w konsekwencji oddalenie powództwa na skutek przyjęcia przesłanki unicestwiającej roszczenie w postaci braku po stronie powodowej legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa co w zestawieniu z dowodami w postaci : faktur VAT nr (...), porozumienia o spłacie z dnia 17 października 2012 r. wraz z załącznikami, umowy poręczenia z 27 sierpnia 2012 r. wraz z załącznikami i potwierdzenia przelewu, prowadzić powinno do uwzględnienia powództwa w całości ze względu na to, że procedura poręczenia odbywała się za wiedzą i zgodą dyrektora szpitala, a pozwany mimo to zaniechał uiszczenia zapłaty,

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, w szczególności dowodu z dokumentu w postaci porozumienia o spłacie z 17 października 2012 r., oraz brak odniesienia się przez Sąd I instancji do tego dowodu w uzasadnieniu podstawy faktycznej wyroku, co doprowadziło do niedostrzeżenia faktu, iż dłużnik dokonał uznania długu względem następczego wierzyciela, gdyż porozumienie zawarte przez strony traktować należy jak ugodę, co skutkować winno uznaniem jego odpowiedzialności za zobowiązanie względem nowego wierzyciela i zasądzeniem na jego rzecz żądanych kwot, z uwagi na istnienie po jego stronie legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to :

a) art. 58 § 1 k.c. w zw. art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej przez błędne zastosowanie i przyjęcie, że czynność prawna polegająca na poręczeniu przez powoda długu pozwanego jest nieważna w świetle przepisów ustawy o działalności leczniczej, w sytuacji gdy na zawarcie przedmiotowej umowy wyraził uprzednio zgodę dyrektor szpitala, a następnie dokonał uznania długu, a brakiem osobnej zgody organu tworzącego nie można obarczać poręczającego, gdyż uzyskanie stosownej zgody organu tworzącego należało do wyłącznych kompetencji dyrektora;

b) art. 876 § 1 k.c. w zw. z art. 518 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i nieuwzględniającą faktu, że w dacie zawarcia umowy poręczenia subrogacja nie była pewna, nie zależała od woli stron umowy oraz celem umowy poręczenia nie było przekazanie wierzytelności, a jedynie stało się to skutkiem niewywiązania umowy z kontrahentami,

c) art. 65§2 k.c. w zw. z postanowieniami porozumienia o spłacie z dnia 17 października 2012r. i umowy poręczenia z dnia 27 sierpnia 2012r. poprzez błędną wykładnię nieuwzględniającą zgodnego zamiaru wyrażonego w oświadczenia woli stron w zakresie wyrażenia zgody dyrektora szpitala na poręczenie długu przez poręczyciela a następnie uznanie długu względem następczego wierzyciela , co doprowadziło do wadliwego przyjęcia nieważności umowy.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając Apelację Sąd drugiej instancji uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 56 k.c., każda czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażane, lecz również te, które wynikają z ustawy. Skoro więc celem poręczenia było po spłacie przejęcie przez poręczyciela spłaconej wierzytelności samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej (§4 pkt 3 k-51) a więc wywołanie skutku z art. 518§1 pkt 1 k.p.c. , to na dokonanie takiej czynności wymagana była zgoda podmiotu tworzącego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej pod rygorem nieważności. Nie można więc podzielić zasadności zarzutu naruszenia art. 876§1 k.c. w z art. 518§1 k.c. Ugruntowane jest bowiem w orzecznictwie stanowisko, że pojęcie "czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela" w rozumieniu art. 53 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 r. oraz art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej obejmuje nie tylko umowy bezpośrednio dotyczące zmiany wierzyciela, lecz także takie, których

skutkiem jest taka zmiana (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014r. sygn. akt II CSK 647/14 publ. w bazie orzeczeń SN <http://www.sn.pl> oraz powołane tamże inne orzeczenia/.

W tym przypadku umowa poręczenia została zawarta w dniu 27 sierpnia 2012r. a więc czynność porozumienia winna być oceniana według art. 54 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej według brzmienia wynikającego z Dz.U.2011r. Nr.112 poz .654 ze zm. Dz.U.2012r. poz. 742). Dla ważności poręczenia przynajmniej w części dotyczącej przejęcia wierzytelności wymagana więc była zgoda Rady Powiatu (...) jako podmiotu tworzącego (...) po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy dokonał właściwej oceny treści Porozumienia uznając , że uznanie długu nie ma znaczenia , w sytuacji gdy powód nie nabył wierzytelności wobec nieważności poręczenia. To stanowisko Sąd Apelacyjny podziela .

Skoro nie doszło do skutku nabycia wierzytelności przez poręczyciela to strona powodowa nie jest wierzycielem (...) Publicznego Zespołu (...) we W.. Stosunek obligacyjny nie jest skuteczny erga omnes. Nie istnieje więc zobowiązanie strony pozwanej względem strony powodowej a w konsekwencji prawo żądania świadczenia na rzecz strony powodowej.

Podnoszony w apelacji zarzut art. 233§1 k.p.c. i art. 65§1 k.c. wskazujący , że porozumienie należy taktować jako ugodę jest bezprzedmiotowy dla rozstrzygnięcia. Niezależnie bowiem czy była to ugoda czy też jedynie uznanie roszczenia to i tak obie te czynności nie mogły być skuteczne w sytuacji nieistnienia zobowiązania względem strony powodowej. Ugoda bowiem dotyczyć może istniejącego stosunku prawnego (art. 917). C. ustalająca ugody może odnosić się tylko do wierzytelności istniejącej a ta nie przysługiwała stronie powodowej. Ugoda nie powoduje powstania nowego stosunku prawnego, ale jedynie może modyfikować istniejący stosunek (por. postanowienie Sąd Najwyższego z dnia 11 marca 2010 r., IV CSK 429/09, LEX nr 678022 .). Podobnie przy przyjęciu , że porozumienie stanowi uznanie długu czynność ta nie mogła doprowadzić do powstania zobowiązania. Sens instytucji uznania roszczenia polega bowiem na tym, że dłużnik zapewnia wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się wpływu przedawnienia roszczenia, gdyż uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Uznanie jest więc przejawem lojalności dłużnika, w stosunku do wierzyciela i zapobiega wytaczaniu niepotrzebnych procesów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011 r. I CSK 703/10 LEX nr 898249). W sytuacji gdy strona powodowa nie była wierzycielem odpadał cel uznania.

Ponadto brak przejścia na stronę pozwaną wierzytelności głównej przysługujących nadal (...) S.A. w K. i wymagalnej na chwilę zawarcia porozumienia nie mógł spowodować przeniesienia wierzytelności odsetkowej a tym samym nie mógł powodować dalszego opóźnienia w spełnieniu świadczenia względem strony powodowej. Brak opóźnieniu względem powoda w spełnieniu świadczenia wyklucza dalsze naliczenie i dochodzenie określonych w pozwie odsetek w tym odsetek karnych a tym bardziej naliczenie odsetek od odsetek, które nota bene częściowo były dochodzone z naruszeniem zakazu anatocyzmu, skoro ewentualna zgoda na doliczenie odsetek do sumy dłużnej mogła dotyczyć jedynie odsetek naliczonych na chwilę porozumienia.

Nadto Sąd Apelacyjny zauważa, że gdyby jednak przyjąć , że porozumienie miało stanowić z woli stron podstawę do ukształtowania samodzielnego zobowiązania pozwanej względem strony powodowej, wobec faktycznego wykonania umowy poręczenia i wobec przyjmowania skuteczności przejścia wierzytelności (mimo nieważności poręczenia), to czynność taka, jako zmierzająca do obejścia przepisu art. 54 ust. 5 i 6 ustawy dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (in fraudem legis), jest nieważna w części wskazującej na wstąpienie w prawa wierzyciela na podstawie drugiej przesłanki z art. 58§1 k.c. Niezasadny jest więc zarzut naruszenia powołanych przepisów prawa materialnego. Sąd Apelacyjny zwraca także uwagę , że podstawy faktycznej roszczenia nie stanowiło spełnienie przesłanek odpowiedzialności z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, szczególnie , że z ustaleń wynika , że powód wpłacił na rzecz (...) S.A. w K. kwotę (...),89 na poczet należności określanej jako głównej C. a dochodzi dalszych odsetek naliczonych za okresy późniejsze (k9 i 10). Apelacja jest więc bezzasadna. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny oddalił ten środek odwoławczy na podstawie art. 385k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. , przy zastosowaniu § 2, §6 pkt 6 i §12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. 2013r. poz. 490 ze zm.), w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1804).

SSA Józef Wąsik SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Sławomir Jamróg